

Nr 100.

Ankom till riksdagens kansli den 13 juni 1933 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder till främjande av avsättningsförhållandena för slaktdjur samt kött och fläsk ävensom i ämnet väckta motioner.

I en till riksdagen den 29 maj 1933 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 262, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att 1) dels besluta, att en fond, benämnd statens slakterilånefond, skall inrättas, från vilken lån må utlämnas i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen tillstyrkta grunder, dels ock såsom kapital för statens slakterilånefond anvisa för budgetåret 1933/1934 under Utgifter för kapitalökning, Statens utlåningsfonder, ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor, att i sin helhet utgå av lånemedel; samt 2) antaga ett såsom bilaga till statsrådsprotokollet fogat, här nedan intaget förslag till förordning angående slaktdjursavgift.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för Kungl. Maj:ts förslag, får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan, hänvisa till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet.

I samband med propositionen har utskottet till behandling förehaft två i anledning av propositionen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner I: 342 av herr *Lundell* och II: 535 av herr *Bengtsson* i Kullen, vari hemställts, att lån från statens slakterilånefond jämväl måtte få utlämnas till äldre andelsslakteriföreningar för att stödja deras fortsatta verksamhet.

I fråga om de skäl, motionärerna åberopat till stöd för sin hemställan, hänvisas till motionerna och till den här nedan lämnade redogörelsen.

Utskottet får erinra, att riksdagen i skrivelse den 22 april 1933, nr 164, i anledning av de likalydande motionerna I: 46 och II: 86 samt under åberopande av utskottets utlåtande nr 66, anhållit, att Kungl. Maj:t ville om möjligt för den nu samlade riksdagen framlägga utredning och förslag beträffande åtgärder för stödjande och ordnande av slaktdjurs- samt kött- och fläskmarknaden främst i prisstödjande syfte.

I sitt förenämnda utlåtande har utskottet erinrat, att förslag till åtgärder av nyssberörd art föreläge i ett av jordbruksutredningen avgivet,

den 16 december 1932 dagtecknat betänkande angående produktions- och avsättningsförhållandena för slaktdjur samt kött och fläsk (stat. off. utr. 1933:12). Ehuru förslaget framlagts så sent — betänkandet är utkommet från trycket och ingivet till jordbruksdepartementet först i mars månad 1933 — att detsamma ej kunnat föranleda någon proposition till årets riksdag inom den ordinarie propositionstiden, har utskottet ansett det med hänsyn till vikten av denna fråga önskvärt, att den det oaktat om möjligt förelades 1933 års riksdag.

I betänkandet har *jordbruksutredningen* — efter en utförlig redogörelse för förhållandena på området — såsom grund för sitt förslag inledningsvis (sid. 147 o. f.) anfört i huvudsak följande.

Av utredningen framginge, att läget å slaktdjursmarknaden i Sverige liksom i andra länder för närvarande vore synnerligen tryckt. Priserna å slaktdjur låge sålunda avsevärt under genomsnittsnivån före kriget. Nackdelarna av det vidlyftiga mellanhandssystem, som mångenstädes rådde inom kreaturshandeln, gjorde sig särskilt starkt gällande under tryckta tider till följd av att dels handelns kostnader i stor omfattning förblivit fasta och därför procentuellt sett tilltoge, i den mån varupriserna nedginge, dels ock de med handelns utövande förbundna riskerna vid dylika tillfällen bleve större. Den därav föranledda ökningen i marginalen mellan försäljnings- och inköpspriser komme på grund av varuöverflödet att främst belasta producenterna. Om hänsyn toges till samtliga de omständigheter, som bidroge till att minska jordbrukarens nettoutbyte vid slaktdjurens försäljning, torde man knappast våga räkna med att denne, åtminstone vid avyttring av nötkreatur, i allmänhet erhöle mer än hälften av de priser, som gällde före kriget.

Att kreatursprisernas fall under de senare åren i hög grad försämrat jordbrukarnas redan förut svaga ekonomi vore uppenbart. Varje åtgärd, som vore ägnad att lätta slaktdjursmarknaden, skulle vara av stor betydelse såsom ett led i det allmännas strävanden att mildra verkningarna av rådande kris inom jordbruket. Redan av detta skäl syntes det påkallat, att staten gjorde vad från dess sida vore möjligt för att höja kreaturspriserna utan att andra berättigade intressen därigenom skadades. Härtill komme emellertid, att därest statsmakterna genom sina åtgärder kunde bidra till reda och ordning inom handeln på förevarande område och på så sätt medverka till att distributionskostnaderna för slaktdjuren samt kött och fläsk minskades, fördelarna därav komme landet i dess helhet till godo. Jordbruksutredningen vore visserligen fullt medveten om att synnerligen betydande svårigheter mötte, när det gällde att genom åtgärder från det allmännas sida reglera handeln med olika varor, men dessa svårigheter borde ej få avskräcka. De vinster, som torde vara möjliga att ernå vid ett mera planmässigt ordnande av hithörande förhållanden, vore nämligen så betydande, att även ganska kännbara uppoffringar i olika hänseenden kunde vara motiverade.

Bland de svårigheter, som mötte varje statligt ingrepp för att till förmån för producenterna nedbringa distributionskostnaderna borde i främsta rummet framhållas jordbrukarnas bristfälliga organisation med därav föranledda starka splittring av utbuden på ett stort antal händer, vilket i sin ordning medförde, att jordbrukarna saknade möjlighet att genom en målmedveten prispolitik hävda sina intressen. För att fördelarna av distri-

butionens förbilligande skulle komma jordbrukarna till godo erfordrades därlör i regel vidtagande av särskilda åtgärder. Bland omständigheter, som överhuvudtaget bidroge att lösvara en reglering av marknaden på lörevarande område, linge vidare nämnas varornas starkt skiltande kvalitet, deras lättförstörbarhet, handelns bristfälliga organisation m. m. Fler-talet av dessa svårigheter vore av den art, att lös deras bemästrande eller övertvinnande statliga åtgärder i regel ej vore tillräckliga. När jordbruks-utredningen angåve vissa riktlinjer, eiter vilka utredningen ansåge ett in-gripande lös statens sida i marknadsreglerande syite böra ske, vore det därlör under den allmänna förutsättningen, att de enskilda jordbrukarna samt övriga vid slaktdjurens avsättning verksamma näringsutövare gjorde vad på dem ankomme lös att det med åtgärderna avsedda ändamålet skulle ernås.

Betänkandet utmynnar i hemställan,

att lös utlämnande av lån lös anläggande, ombyggnad eller modernise-ring av andelsslakteri inrättas en statens slakterilånefond med ett begyn-nelsekapital av 1,000,000 kronor samt att villkoren lös lån lös sagda fond bestämmas i huvudsaklig överensstämmelse med vad i betänkandet an-givits;

att å riksstaten lös budgetåret 1933/1934 anvisas ett belopp av 10,000 kro-nor att av Sveriges allmänna lantbrukssällskap användas vid ordnande av noteringsväsendet på slaktdjurshandelns område i enlighet med i be-tänkandet förordade riktlinjer;

att gällande fraktsatser lös levande djur vid transport å statens järn-vägar, på sätt i betänkandet anlörts, dels bringas i bättre överensstäm-melse med motsvarande fraktsatser lös kött och fläsk, dels ock så bestäm-mas, att samlastning mellan avsändare å skilda orter underlättas;

att årlig statistisk berättelse rörande slakterinåringen utarbetas i hu-vudsaklig överensstämmelse med i betänkandet angiven plan;

att åtgärder vidtagas på sätt i betänkandet angivits lös att inom riket enhetliga klassificeringsnormer lös slaktdjur och slakteriprodukter utar-betas och av statlig myndighet auktoriseras;

att sådana föreskriiter meddelas i avseende å den statliga upphandlin-gen av kött och fläsk, att endast klassificerade och i anslutning därtill märkta varor må godtagas vid leverans till statens inrättningar;

att gällande lagstiftning rörande köttbesiktning och slakthus snarast möjligt omarbetas under beaktande av vad i detta hänseende i betänkandet finnes anlört;

att bestämmelser meddelas dels därom, att förslag till kommunal ord-nings- eller hälsovårdsföreskrift berörande köttthanteringen, vilket under-stålles länsstyrelse lös fastställelse, skall delgivas medicinalstyrelsen, som har att, därest förslaget förånleder erinran, därom underrätta länsstyrel-sen, dels ock om att innan dylikt förslag av länsstyrelsen faststålles, för-valtningsutskottet hos vederbörande hushållningssällskap bör, om möjligt, hava beretts tillfälle yttra sig därover;

att staten tillförsäkras ensamrätt att ur riket utföra saltade sidor av svin (bacon) samt att i anslutning därtill åtgärder vidtagas för bildande av en särskild sammanslutning av exportslakterier, å vilken sagda rätt må överlåtas;

att bestämmelser angående upptagande av allmän omsättningsavgift å slaktdjur och användningen av inflytande avgiftsmedel meddelas enligt i betänkandet angivna grunder; samt

att ett centralt organ för handhavande av statliga regleringsåtgärder i avseende å marknaden för slaktdjur och slakteriprodukter inrättas på sätt i betänkandet angivits.

Propositionen innefattar förslag angående vissa åtgärder till främjande av avsättningsförhållandena för slaktdjur samt kött och fläsk i huvudsaklig överensstämmelse med vad jordbruksutredningen i motsvarande hänseenden hemställt. Departementschefen, som funnit av betänkandet och däröver avgivna yttranden framgå, att förhållandena på slaktdjurs- samt kött- och fläskmarknaden, särskilt ur producenternas synpunkt, icke vore tillfredsställande, har ansett, att åtgärder för avsättningens främjande visserligen i främsta rummet ankomme på jordbrukarna själva men att staten under nuvarande betryckta läge för jordbruksnäringen icke borde undandraga sig att, där med hänsyn till övriga samhälleliga intressen så lämpligen låte sig göra, inom rimliga gränser stödjande ingripa på förevarande område. Emellertid har departementschefen icke i alla avseenden biträtt jordbruksutredningens uppfattning. Delvis har departementschefen funnit vad utredningen föreslagit vara av beskaffenhet att, innan slutlig ställning till frågan kunde intagas, böra göras till föremål för närmare undersökningar och överväganden än omständigheterna hittills medgivit. Sålunda har departementschefen funnit förslaget om ett ordnat noteringsväsende vara värt beaktande men tarva närmare övervägande. Beträffande utredningens anmärkningar i fråga om fraktsatserna å statens järnvägar har departementschefen, sedan järnvägsstyrelsen förklarat sig hava sin uppmärksamhet fästad å de framställda anmärkningarna, funnit någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd icke vara påkallad. Förslaget om en årlig statistisk berättelse har departementschefen ansett böra underkastas närmare utredning. Utredningens hemställan om införande och tillämpande av enhetliga klassificeringsnormer har departementschefen ansett i varje fall icke böra föranleda vidare åtgärder, innan den jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 21 april 1933 för närvarande pågående särskilda utredningen av frågan om standardisering och kvalitetsmärkning av lantmannaprodukter blivit slutförd. Utredningens förslag om ändringar i gällande bestämmelser om köttbesiktning och slakthus samt i kötthanteringen berörande hälsovårdsföreskrifter har departementschefen funnit böra behandlas och avgöras i sammanhang med ett stort antal andra liknande framställningar; och har departementschefen uttryckt den förhoppningen, att förslag i ämnet skulle kunna under-

ställas 1934 års riksdag. Införande av ett sådant statligt exportmonopol för bacon, som utredningen föreslagit, har departementschefen funnit åtminstone för närvarande icke böra ske, enär vår baconexport i samband med den engelska importens kontingentering redan blivit ordnad på ett sätt, som i sak ganska nära anslöte sig till det av utredningen föreslagna. De av utredningens förslag, som upptagits i propositionen, avse *dels inrättande av en statens slakterilånefond, dels ock upptagande av omsättningsavgift å slaktdjur* ävensom i samband därmed inrättande av ett centralt organ för handhavande av de statliga regleringsåtgärderna.

Angående *inrättande av en statens slakterilånefond* har jordbruksutredningen anfört i huvudsak följande (sid. 149 o. f.).

Ett medel att åstadkomma en ändamålsenligare avsättning av slaktdjuret och därigenom uppnå ett förbättrat prisläge vore en målmedveten och fast organiserad andelsrörelse på området. Med hänsyn till andelsrörelsens betydelse för landets jordbruk talade starka skäl för att staten såsom ett led i sina åtgöranden för stödjande av förevarande gren av jordbruksnärningen lämnade sin medverkan till rörelsens främjande. Sveriges allmänna lantbrukssällskap hade upptagit frågan om andelsorganisation på slakteriområdet till behandling och i samband därmed utarbetat plan för organisationsarbetets bedrivande. I anslutning till denna plan hade våren 1932 under sällskapets medverkan bildats en hela landet omfattande slakterisammanslutning, Sveriges slakteriförbund. Andelsrörelsens lokala organ skulle enligt berörda plan utgöras av dels kreatursförsäljningsföreningar, dels andelsslakteriföreningar. De förra skulle företrädesvis hava sin verksamhet i närheten av större avsättningsorter med eget offentligt slakthus, medan de senare skulle bildas å mera avlägsna trakter eller där de lokala förhållandena särskilt lämpade sig härför.

Även om det i enstaka fall torde vara möjligt för andelsslakteriföreningarna att förhyra lämpliga lokaler, torde byggande av särskilda lokaler dock i regel erfordras. Medel härtill ävensom för slakteriernas utrustning med kylanläggningar m. m. borde givetvis i första hand tillskjutas av medlemmarna, vilket under nu rådande förhållanden mötte stora svårigheter. Man kunde därför vänta, att kapitalanskaffningen i huvudsak komme att ske genom lån mot ansvarsförbindelser av medlemmarna. Med all sannolikhet komme räntekostnaden därför att bliva en mycket ogynnsam faktor i slakteriernas stat. För att underlätta medelsanskaffningen och samtidigt bereda jordbrukarna möjlighet att erhålla lån mot lägre ränta än den, som tillämpades vid vanliga affärslån med motsvarande säkerhet, torde det vara lämpligt att staten medverkade genom beviljande av lån mot låg ränta. På grund härav och då ifrågavarande lånebehov kunde förutsättas bliva av mera varaktig natur, borde en särskild lånefond, förslagsvis benämnd *statens slakterilånefond*, inrättas. Begynnelsekapitalet i denna fond syntes jordbruksutredningen böra bestämmas till lägst 1,000,000 kronor.

Rörande villkoren och övriga bestämmelser för lån ur den sålunda föreslagna fonden har jordbruksutredningen anfört följande.

Lån ur fonden torde böra medgivas endast andelsföreningar för anläggande eller ombyggnad av slakteri eller ock för vidtagande i sådant av teknisk förbättring av väsentligare omfattning. Vid beviljandet av lån borde noggrant prövas *dels* behovet av slakteri överhuvud på den plats,

varom fråga vore, varvid särskild hänsyn borde tagas till möjligheterna av att genom slakteriets tillkomst tillförseln av slaktdjur till andra andels-slakterier eller till offentliga slakthus skulle minskas, dels ock om den sökande andelsföreningen vore så organiserad, att den kunde anses äga förutsättningar för en framgångsrik verksamhet. I lånevillkoren borde vidare föreskrivas, att lånesökanden skulle vara ansluten till det för hela landet representativa slakteriförbund, som vid tiden för ansökningen vore i verksamhet. Berörda förbund borde även beredas tillfälle att yttra sig över ansökningen, vilken borde avgöras av lantbruksstyrelsen. Medverkan av hushållningssällskapen i vidare mån än i form av yttrande över ansökningen i förekommande fall syntes ej vara påkallad. Prövning och godkännande av säkerhet för lånen torde böra tillkomma statskontoret. Beträffande låns återbetalande torde böra gälla, att detsamma uppdelades i två hälfter, av vilka den ena amorterades från och med tredje året efter det kalenderår, under vilket lånet till någon del första gången lyftats, med lika belopp årligen under den tid lantbruksstyrelsen för varje särskilt fall bestämde, under iakttagande av att amorteringstiden sattes beträffande lån för vidtagande i slakteri av tekniska förbättringar till högst 10 år och beträffande annat lån till minst 15 och högst 20 år. I fråga om den andra hälften av lånet torde böra gälla enahanda bestämmelser, dock att lantbruksstyrelsen borde äga bestämma, när amorteringstiden skulle begynna. Lånesökanden skulle i samband med ansökningen ingiva plan för lånets amortering. I övrigt torde lånevillkoren kunna ansluta sig till dem, som gällde för lån ur mejerilånefonden, med vilken den nu ifrågasatta lånefonden företedde många beröringspunkter. Låneräntan syntes sålunda böra sättas till högst $4\frac{1}{2}$ procent, och lån borde kunna medgivas till högst $\frac{5}{6}$ av den beräknade kostnaden. Återstoden av kostnader förutsatte jordbruksutredningen skulle täckas genom tillskott från andelsägarna själva.

Förslaget har i de inkomna yttrandena i allmänhet tillstyrkts eller lämnats i princip utan erinran. Lantbruksstyrelsen har tillstyrkt ett utsträckande av lånemöjligheterna att gälla även inköp av redan beintlig anläggning. Däremot har lantbruksstyrelsen avstyrkt från vissa håll framställda förslag, att lån skulle kunna beviljas också för rekonstruktion av äldre slakteriföreningar. Att utvidga långivningen till att omfatta sist avsedda fall vore enligt lantbruksstyrelsens åsikt att frångå syftet med lånefondens inrättande och för övrigt knappast tillrådligt på grund av de ekonomiska risker för statsverket, som därmed vore förbundna. Då en slakteriförening organiserats och slakteri anordnats men föreningen icke lyckats fullfölja sitt arbete utan nedlagt detsamma, sammanhänge detta i regel med att förutsättningar för en framgångsrik föreningsverksamhet på platsen i fråga icke varit för handen. Lantbruksstyrelsen har icke heller biträtt från de offentliga slakthusens sida gjorda framställningar om möjlighet för dessa att anlita lånefonden utan hävdat, att rätten till lån ur statens lånefonder av förevarande typ skulle vara begränsad till lantmännens egna organisationer.

Departementschefen har i nu förevarande avseende anfört i hudsak följande.

»En ändamålsenlig utveckling av jordbrukarnas andelsrörelse på ifrågavarande område torde, såsom jordbruksutredningen och även lantbruksstyrelsen framhållit, vara av betydelse för åstadkommande av en lämpligare organisation av slaktdjursmarknaden. Skäl synas tala för att staten här, i överensstämmelse med vad som tidigare skett på andra likartade områden såsom genom inrättande av en mejerilånefond och en fjäderfånefond, medverkar till en tillfredsställande lösning av frågan. Jag biträder således jordbruksutredningens förslag om inrättande av en statens slakterilånefond.

Beträffande de närmare bestämmelserna angående lån från fonden har jordbruksutredningen i huvudsak följt de regler, vilka gälla i fråga om lån från mejerilånefonden (jmf Sv. förf.-saml. nr 339/1930 och 125/1931). Mot detta förfarande synes någon befogad erinran ej kunna göras. Vad angår de ändamål, för vilka lån skall kunna utgå, torde dock i överensstämmelse med vad som gäller exempelvis rörande lån från fjäderfånefonden (se Sv. förf.-saml. nr 235/1932) en utvidgning böra ske. Lån torde sålunda i olikhet mot vad jordbruksutredningen föreslagit böra få lämnas dels för anläggande, inrättande eller inköp av slakteri, dels för ombyggnad av slakteri, dels ock för vidtagande av tekniska förbättringar med avseende å inredning och utrustning. Liksom lantbruksstyrelsen finner jag däremot ej lämpligt, att såsom från vissa håll föreslagits lån beviljas även för reorganisation av äldre slakteriföretag. — Uppenbart synes mig vara, att lån ej må utlämnas för anläggning i direkt konkurrens med redan bestående slakteri. Där behovet av slakteri på viss ort redan är tillfredsställande tillgodosett, bör alltså lån icke ifrågakomma.

Den uppfattning, som från några håll kommit till uttryck, att ej blott andelsföretag utan också andra enskilda slakterier ävensom kommunala anläggningar borde stödjas från den ifrågasatta fonden, kan jag ej biträda. Jag delar härutinnan lantbruksstyrelsens åsikt, att rätten till lån ur statens lånefonder av förevarande typ bör vara begränsad till lantmännens egna organisationer. Det torde, på sätt jordbruksutredningen föreslagit, vara lämpligt, att för låns erhållande tillika uppställs det villkoret, att lånesökande skall vara ansluten till det för hela landet representativa slakteriförbund, som vid tiden för ansökningsen är i verksamhet. För närvarande skulle sålunda den år 1932 bildade riksorganisationen för rikets slakteriföreningar, Sveriges slakteriförbund, härvidlag ifrågakomma.

Det synes mig vara en riktig princip, att säkerheten för beviljat lån skall prövas och godtagas av statskontoret. Med hänsyn till svårigheterna att anskaffa annan säkerhet än inteckning i vederbörande fastighet torde emellertid, i anslutning till vad som gäller om lån från andra likartade lånefonder, böra föreskrivas, att sådan inteckning med bästa förmånsrätt må till belopp, motsvarande den beviljade lånesumman av

statskontoret godkännas. Den fasthet. läneseökande förening i organisatoriskt hänseende besitter, spelar ur säkerhetssynpunkt en icke oviktig roll. För tillgodoseende av de krav, som härutinnan skäligen kunna framställas, vill jag förorda, att lån som regel icke må utlämnas till annan förening än sådan, i vars stadgar finnes bestämt dels att uppsägning av medlemskap i föreningen ej får äga rum förrän fem år efter inträdet, dels ock att medlem i föreningen är skyldig att varje år till föreningen leverera hela sitt saluöverskott av slaktdjur inom föreningens verksamhetsområde. Undantag från denna regel torde dock för särskilt fall böra kunna medgivas. Tillika vill jag föreslå, att för låns erhållande uppställs den allmänna fordran, att föreningen med hänsyn såväl till sin ekonomiska ställning som till förutsättningarna hos sin affärsledning och förhållandena i övrigt prövas vara lämplig för drivande av slakterirörelse.

Vad angår lånens amortering synes anledning saknas att frångå de härutinnan beträffande lån från mejerilånefonden gällande reglerna. Lån bör sålunda i sin helhet amorteras från och med tredje året efter det kalenderår, under vilket lånet till någon del första gången lyftats, med lika belopp årligen under den tid, lantbruksstyrelsen för varje särskilt fall bestämmer, under iakttagande att amorteringstiden sättes beträffande lån för vidtagande av tekniska förbättringar till högst 10 år och beträffande annat lån till minst 10, högst 20 år. Låneräntan synes böra fastställas till 4.5 procent.

Mot storleken av det utav jordbruksutredningen föreslagna kapitalbeloppet till fonden, 1,000,000 kronor, har jag ej något att erinra. Efter att härom hava samrått med chefen för finansdepartementet får jag därför föreslå, att för budgetåret 1933/1934 måtte anvisas ett kapitalökningsanslag av 1,000,000 kronor, att i sin helhet utgå av länemedel.»

I motionerna har hävdats, att stöd från statens sida för att trygga sådana äldre andelsslakteriföreningars fortbestånd, vilka visat sig därav vara i behov, vore minst lika viktigt som befrämjande av tillkomsten av nya föreningar, vars utveckling och bestånd endast approximativt på förhand kunde bedömas. Enligt motionärernas åsikt skulle det icke innebära några ekonomiska risker för statsverket att utlämna lån ur slakterilånefonden till äldre slakteriföreningar, då säkerheten för lånen kunde ordnas fullt betryggande på grund av kända förhållanden beträffande tillförseln av slaktdjur, de gångna årens driftsresultat m. m.

Angående upptagande av omsättningsavgift å slaktdjur samt invrättande av ett centralt organ för handhavande av de statliga regleringsåtgärderna har jordbruksutredningen anfört i huvudsak följande (sid. 177 o. f. samt 194 o. f.).

Jordbruksutredningen ansåge påkallat, att från statsmakternas sida vidtoges åtgärder, ägnade att främja exporten av slaktdjur samt kött och fläsk. För att en effektiv reglering av slaktdjurspriserna skulle kunna åstadkommas vore det enligt utredningens förmenande nödvändigt, med

hänsyn till slaktdjursproduktionens växlande omfattning under olika tider, att möjlighet föreläge vid en stark tillförsel å den inhemska marknaden att åstadkomma en begränsning därav genom export. Ett synnerligen viktigt önskemål för att stabilisering av slaktdjursmarknaden i Sverige skulle ernas vore, att i sådana fall, då förutsättningar funnes för att mera betydande rubbningar, i priserna skulle undvikas genom utförsel av slaktdjur eller kött och fläsk i begränsad omfattning, staten genom ekonomiskt bidrag underlättade densamma. Om en mera regellunden export borde stödjas på liknande sätt vore beroende av i första rummet huruvida här för erforderliga medel kunde ställas till förfogande men även huruvida över huvud taget en atstramning genom det allmännas försorg av utbudet av slaktdjur i prisstegrande syfte å den svenska marknaden kunde anses önskvärd. Med hänsyn till det trängande behovet av att slaktdjurspriserna i Sverige förbättrades syntes det i hög grad angeläget, att jämväl i sistnämnda fall staten i viss omfattning lämnade ekonomiskt bidrag vid export av hithörande produkter.

Lämpligaste formen för anskaffande av erforderliga medel till exportens stödjande på föreslaget sätt syntes vara, att en allmän omsättningsavgift pålades slaktdjur eller kött och fläsk. Bärande invändningar av principiell innebörd mot en sådan anordning kunde icke göras. På grund av den stora omfattningen av handeln med nämnda varor skulle redan en mycket mattlig avgift kunna inbringa avsevärda belopp. Toges vidare hänsyn till de synnerligen betydande kostnader, som i övrigt följde med distributionen av varorna, vore det enligt utredningens åsikt öppenbart, att en omsättningsavgift om en eller annan krona per djurkropp knappast skulle märkas.

Uppbörderna av ifrågavarande omsättningsavgift, slaktdjursavgift, borde lämpligen äga rum vid köttbesiktningsbyråer och offentliga slakt-hus, varom förmäldes i lagen den 10 oktober 1913 (nr 239) angående köttbesiktning och slakt-hus, ävensom vid enskilda under kontroll ställda slakterier, beträffande vilka Kungl. Maj:t lämnat sådant medgivande, som avses i § 9 sagda lag. Vid de förra anstalterna skulle vederbörande samhälle omhänderhava uppbörden. I fråga om de under offentlig kontroll ställda slakterierna borde skyldighet att svara för uppbörd av omsättningsavgift för vid slakteriet besiktigt och godkänt kött eller fläsk åvila den, under vars förvaltning slakteriet vore ställt. Det skulle åligga denne att å statsverkets giroräkning med angivande av medlens karaktär för statskontorets räkning inom en vecka efter varje månads utgång insätta sammanlagda beloppet av de omsättningsavgifter, som skolat utgå för vid slakteriet under månaden besiktigt kött. Kontroll å redovisningarnas riktighet skulle utövas på så sätt, att besiktningsman inom samhälle med köttbesiktningstvång eller vid under offentlig kontroll ställt slakteri ålades att vid avlämnande månadsvis till medicinalstyrelsen av föreskriven rapport om antalet av honom besiktigade djur av olika slag avgiva densamma i två exemplar, av vilka medicinalstyrelsen omedelbart efter mottagandet överlämnade det ena till statskontoret. Genom uppbördens anordnande på detta sätt skulle visserligen, med besiktningsväsendets nuvarande omfattning i Sverige, en mindre del av jordbrukets saluöverskott av kött och fläsk komma att undandragas omsättningsavgift, vilket finge anses innebära en orättvisa mot dem, som hade att erlagga sådan avgift. Emellertid hade utredningen i annat sammanhang ifrågasatt sådan ändring i gällande bestämmelser angående köttbesiktningstvång, att dylikt tvång skulle vara obligatoriskt för städer och andra

samhällen med minst 4,000 invånare. Nyssberörda nackdelar skulle i hög grad reduceras, därest denna andring vidtoges. Icke heller med besiktningsväsendets nuvarande gestaltning syntes emellertid olägenheterna av det föreslagna uppbördssystemet vara så stora, att de finge förhindra systemets genomförande.

Då det syntes utredningen sannolikt, att det medelsbehov, som skulle täckas av ifrågavarande avgift, antagligen komme att växla avsevärt under olika år, ansåge utredningen icke lämpligt, att avgiften fastlöstes vid ett bestämt belopp under en längre följd av år, utan föreslog, att bemyndigande tillsvärd lämnades Kungl. Maj:t att fastställa avgiftens storlek. Därvid borde dock bestämmas, att avgiften i intet fall finge överstiga för storboskap och häst 3 kronor, för svin 2 kronor samt för övriga djur, varom fråga vore, 1 krona, räknat för hel kropp. Hinder borde ej möta att vid avgiftens fastställande en ytterligare uppdelning av slaktdjuren i olika avgiftsklasser skedde i anslutning till taxorna för köttbesiktningavgiften. Därest de angivna maximibeloppen komme till användning, skulle normalt cirka 4 miljoner kronor kunna förväntas inflyta årligen.

Omsättningsavgiften skulle ingå till en fond, benämnd statens slaktdjursfond, vilken skulle förvaltas av statskontoret, som också skulle utöva kontroll å avgiftens rätta utgörande. Till fonden hörande medel borde enligt av Kungl. Maj:t angivna grunder disponeras av en särskild nämnd, statens slakterinämnd. Medlen borde företrädesvis anlitas för utlämnande av pristilllägg vid export av slaktdjur eller kött och fläsk, därvid särskilt avseende borde fästas vid möjligheten att därigenom slaktdjursmarknaden inom landet hålles stabil samt priserna å kött och fläsk hålles i möjligaste mån jämna. Vid sidan härav borde emellertid årligt bidrag intill ett belopp av 60,000 kronor kunna utgå ur fonden för underlättande av jordbrukarnas organisationssträvanden på förevarande område. Särskilt viktigt i detta sammanhang vore, att sammanslutningar för handhavande av exporten av hithörande produkter erhöles erforderligt stöd. Jämväl för andra ändamål borde avgiftsmedlen kunna tagas i anspråk, men det vore i sådana fall enligt jordbruksutredningens uppfattning lämpligt, att nämndens beslut underställdes Kungl. Maj:ts prövning. Självfallet vore, att kostnaderna för slakterinämndens verksamhet borde bestridas av avgiftsmedlen.

Enligt jordbruksutredningens åsikt borde det närmast ankomma på slakterinämnden att besluta om storleken av oförmälda pristilllägg samt grunderna för dess bestämmande. Nämndens arbetsuppgift skulle i korthet vara att till Kungl. Maj:t avgiva förslag angående storleken av den omsättningsavgift å kött och fläsk, som skulle utgå, att enligt av Kungl. Maj:t fastställda grunder besluta angående användningen av till statens slaktdjursfond hörande medel samt att till Kungl. Maj:t avgiva de framställningar om vidtagande av åtgärder i övrigt, som befunnas nödiga för främjande av slaktdjurens avsättning. Med hänsyn till angelägenheten av att slakterinämnden kunde bedriva sitt arbete såväl utan tidsutdräkt som under smidiga former syntes det nödvändigt, att antalet ledamöter i nämnden bleve jämförelsevis begränsat. Enligt utredningens åsikt borde nämnden bestå av en opartisk ordförande samt fyra ledamöter, representerande konsumentintresset, exportintresset, jordbruksintresset och andelsföreningarnas å inlandsmarknaden intresse.

I yttrandena över betänkandet hava meningarna rörande förslaget om omsättningsavgift varit delade. Lantbruksstyrelsen har ansett prisregleringsåtgärder beträffande exporterat kött och fläsk icke vara tillrädliga. Den enda formen för omsättningsavgifternas användande till att befrämja prisläget å den inhemska marknaden har syntts lantbruksstyrelsen vara att med anlåtande av sagda avgifter uppköpa och destruera mindervärdiga slaktdjur. Vidare har från flera håll ifrågasatts, om icke avgiften borde utgå med lägre belopp i Norrland än i riket i övrigt.

Departementschefen har anfört i huvudsak följande.

»Det svåra läge, vari vår animaliska produktion för närvarande befinner sig, torde väsentligen vara att tillskriva den bristande överensstämmelsen mellan tillgång och efterfrågan. Den åtstramning, som under senare tid ägt rum på de utländska marknaderna, spelar härvidlag en stor roll. Om än en ökad export skulle ur flera synpunkter vara önskvärd, torde förverkligandet av detta önskemål emellertid vara förenat med åtskilliga vanskligheter. Det synes förtjänt att allvarligt övervägas, huruvida icke under rådande förhållanden närmast borde ifrågakomma åtgärder, varigenom produktionens storlek bättre än nu är fallet anpassades efter konsumtionsbehovet. Förslag härutinnan har dock icke av jordbruksutredningen framlagts, och för egen del är jag icke nu beredd att taga slutlig ställning till sistberörda spørsmål.

Ehuru jag redan på anförda skäl ställer mig tveksam gentemot jordbruksutredningens till sina verkningar svårbedömbara förslag angående upptagande av en omsättningsavgift å slaktdjur samt kött och fläsk samt angående denna avgifts användande har jag dock, då det i jordbrukarkretsar synes vara ett allmänt önskemål att förslaget genomföres, i förevarande allvarliga situation för jordbruksnäringen icke velat motsätta mig, att ett försök i av utredningen angiven riktning göres. Jordbruksutredningen har avsett, att huvudsyftet med omsättningsavgiften skulle vara att genom pristilllägg stödja exporten. En förutsättning för avgiftens begagnande i detta syfte måste uppenbarligen vara, att Sveriges handelspolitiska intressen icke därigenom trädas för nära. Jag förutsätter vidare, att pristilllägg icke lämnas i andra fall än sådana, där priset å den utländska marknaden understiger priset inom landet. Då, såsom för närvarande, vid export av bacon erhålles ett bättre pris än vid varans försäljning på den inhemska marknaden, kan sålunda exempelvis pristilllägg ej ifrågakomma för stödjande av sagda export. Jordbruksutredningen avser emellertid, att omsättningsavgiften skall kunna användas även på annat sätt än såsom exportstöd. I likhet med utredningen finner jag det vara av betydande intresse för den animaliska produktionen, att jordbrukarnas organisationsarbete på området utvidgas och underlättas. Därest en bättre organisation genomföres, borde jordbrukarna kunna erhålla väsentligt förmånligare priser för sina slaktdjur än de vilka nu betalas. Det vidlyftiga och dyrbara mellanhands-

system, som för närvarande mångenstädes råder, kan nämligen då undvikas eller inskränkas. Genom upptagandet av omsättningsavgift kunna erforderliga medel för en ändamålsenligt bedriven upplysnings- och organisationsverksamhet beredas. Jämväl för andra ändamål, sammanhängande med de animalieproducerande jordbrukarnas intressen, torde avgiften kunna komma till användning. Den av lantbruksstyrelsen berörda formen för medlens begagnande, eller för inköp och destruktion av mindervärdiga djur, torde kunna tagas under övervägande.

Såsom jordbruksutredningen föreslår torde principiellt sett avgiften böra utgå för kött av nötkreatur, får, get, svin eller häst. Emellertid bör det få ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma, huruvida det ena eller andra slaget av kött skall undantagas från avgift. I nuvarande läge synes det mig icke vara lämpligt att till en början åtminstone upptaga avgift för annat kött än av nötkreatur.

Att vissa nackdelar äro förbundna med det av jordbruksutredningen föreslagna uppbördssystemet, enligt vilket skyldigheten att erlægga omsättningsavgift blir beroende av huruvida varan underkastas besiktning, har redan av utredningen själv framhållits. Förslaget erbjuder emellertid ur praktiska synpunkter sådana förtjänster, att jag — ehuru jag icke för närvarande är beredd att tillstyrka jordbruksutredningens förslag om skärpta bestämmelser angående besiktningstväng — anser mig böra tillstyrka, att uppbörden verkställs i den av utredningen angivna ordningen. Omsättningsavgift bör sålunda uppbäras för vid besiktning godkänt och med avgift belagt kött dels vid offentliga slakthus och köttbesiktningsbyråer, dels ock vid exportslakterier och andra under offentlig kontroll ställda slakteriinrättningar. Medlen böra, i anslutning till vad jordbruksutredningen föreslagit, redovisas till en av statskontoret förvaltd fond, statens slaktdjursfond. För de med uppbörden och redovisningen förenade kostnaderna torde böra utgå ersättning enligt närmare bestämmelser, som Kungl. Maj:t må äga meddela. Berörda ersättning bör gäldas ur fonden. Kontroll över avgiftens riktiga utgörande har jordbruksutredningen ansett böra utövas av statskontoret. Det förefaller mig emellertid vara lämpligare, att sagda kontroll ombesörjes av den särskilda nämnd, som enligt förslaget kan komma att tillsättas. Närmare bestämmelser rörande medlens uppbörd och redovisning torde få meddelas av Kungl. Maj:t.

Mot vad jordbruksutredningen föreslagit rörande avgiftens belopp samt ordningen för dess fastställande har jag intet att erinra. Vad i vissa yttranden anförts rörande produktionsförhållandena i de norrländska länen synes mig icke utgöra tillräcklig anledning att bereda dessa landsdelar någon undantagsställning i förevarande hänseende. De fördelar ur prisbildningssynpunkt, ifrågavarande anordning kan komma att medföra, torde i stort sett komma den, vilken producerar slaktdjur för

avsalu, till godo i förhållandevis samma grad, vare sig produktionen äger rum i Norrland eller annorstädes.

För handhavandet av frågor angående upptagande och användning av omsättningsavgift bör, såsom jordbruksutredningen föreslagit, ett särskilt centralorgan inrättas. Enligt utredningens förslag skulle på detta organ, statens slakterinämnd, ankomma att bestämma storleken av och grunderna för det exportstödjande pristillägg, varom förut nämnts. Att en så vittgående befogenhet tillerkännes nämnden synes mig dock ej lämpligt. Frågan huruvida pristillägg skola utgå och rörande dessas storlek synes mig böra förbehållas Kungl. Maj:ts avgörande. Uteslutet bör dock ej vara, att Kungl. Maj:t, om så med hänsyn till särskilda omständigheter visar sig lämpligt, inom vissa därvid uppdragna gränser överflyttar sin befogenhet å slakterinämnden.

Ledamöterna i nämnden torde böra utses av Kungl. Maj:t. Antalet synes, såsom jordbruksutredningen föreslagit, böra begränsas till fem, ordföranden inräknad. Kungl. Maj:t torde vid valet av ledamöter givetvis hava att tillse, att inom denna ram de av nämndens verksamhet berörda intressena bliva så fullständigt som möjligt och på ett betryggande sätt representerade. I den mån för ärendenas behandling kan komma att krävas tillgång till särskild fackkunskap, bör nämnden hava möjlighet att anlita sådan. Kostnaderna för nämndens verksamhet böra naturligtvis bestridas ur fonden.

Jordbruksutredningen har föreslagit, att för underlättande av jordbrukarnas organisationssträvanden borde ur slaktdjursfonden årligen kunna utgå bidrag intill ett belopp av 60,000 kronor. Sveriges allmänna lantbrukssällskap och interimsstyrelsen för Sveriges slakteriförbund hava gjort gällande, att för nästkommande budgetår ett mer än dubbelt så stort belopp skulle erfordras för ändamålet. För egen del anser jag det icke nödvändigt, att något visst belopp på förhand bestämmes. Det synes böra tillkomma Kungl. Maj:t att angående beloppets storlek träffa det avgörande, vartill omständigheterna kunna giva anledning. Jämväl för stödjande av andra för Sveriges animalieproduktion betydelsefulla åtgärder torde i anslutning till vad förut anförts medel ur slaktdjursfonden böra kunna av Kungl. Maj:t anvisas, i den mån förhållandena finnas så påkalla.»

I propositionen har slutligen behandlats *frågan om importbegränsning*. I detta hänseende har jordbruksutredningen, som framhållit (sid. 183 o. f.), att införseln till Sverige av levande kreatur samt kött och fläsk för närvarande vore av jämförelsevis ringa omfattning, icke framställt något direkt yrkande. Departementschefen har framhållit, att prisstödjande åtgärder på den inländska marknaden ofta nog, därest det önskade resultatet skulle ernås, måste kombineras med åtgärder i importreglerande syfte. Emellertid har departementschefen icke funnit tillräckliga

skäl förebragta att redan nu företaga skärpning av gällande importstadganden.

Utskottet. Utskottet delar den uppfattning, varåt departementschefen givit uttryck, att det i främsta rummet bör ankomma på jordbrukarna själva att träffa anstalter för främjande av avsättningen av deras produkter. Å andra sidan kan dock icke bortses från att den nuvarande ekonomiska krisen i så hög grad komplicerat läget, att ett bistånd från statens sida för vinnande av det nämnda syftet måste anses väl befogat. De i förevarande proposition framlagda förslagen i sådant avseende, till vilka utskottet i huvudsak kan ansluta sig, synas ock ingå såsom ett led i de allmänna strävandena att bringa jordbruksnäringen det stöd, som förhållandena påkalla.

Vad angår förslaget om inrättande av en statens slakterilånefond, bör en fond, ur vilken andelsslakteriföreningarna kunna erhålla lån mot lågränta, i förevarande avseende hava en viss uppgift att fylla. I likhet med departementschefen anser utskottet, att rätten till lån bör tillkomma endast lantmännens egna organisationer och endast till Sveriges slakteriförbund anslutna sådana organisationer. Genom att andelsföreningarna påverkas att sammansluta sig till ett gemensamt förbund motverkas den tendens till en osund konkurrens föreningarna emellan, som tidigare utövat en ofördelaktig inverkan på ifrågavarande område. För erhållande av lån bör också, såsom departementschefen framhållit, erfordras, att den lånesökande andelsföreningen är organiserad på ett betryggande sätt, i vilket avseende propositionen ock torde innefatta tillfyllestgörande bestämmelser. Beträffande lån till anläggande eller inredning av nytt slakteri vill utskottet understryka nödvändigheten av att största försiktighet härvid iakttages. Den för lånets meddelande erforderliga prövningen bör sålunda i första hand inrikta sig på klarläggande, huruvida ett nytt slakteri på den ifrågasatta platsen verkligen behöves, så att icke möjligheten att erhålla lån må uppmuntra till anläggande av slakterier i trakter, där dylika redan finnas i tillräckligt antal. Enligt utskottets åsikt bör särskild vikt fästas vid att genom lån ur fonden möjligheter kunna beredas till inköp eller ombyggnad av slakterier eller vidtagande av tekniska förbättringar med avseende å inredning och utrustning. Det i motionerna framställda förslaget, att lån från fonden jämväl skulle få utlämnas till äldre andelsslakteriföreningar för att stödja deras fortsatta verksamhet, kan nog i vissa fall vara ägnat att tillgodose ett behjärtansvärt syfte. Med hänsyn till de därmed förenade ekonomiska riskerna för staten och i betraktande jämväl av fondens begränsade storlek anser utskottet emellertid någon erfarenhet av slakterilånefondens verksamhet i varje fall böra avvaktas, innan en dylik utvidgning av dess ändamål företages. Utskottet, som alltså icke kan förorda motionerna, biträder Kungl. Maj:ts förslag i fråga om inrättande av en statens slakterilånefond.

Vad därefter angår förslaget om upptagande av en allmän omsättningsavgift å kött och fläsk anser sig utskottet böra tillstyrka en sådan åtgärd, varigenom medel kunna erhållas dels för en prisförbättring vidkommande ifrågasvarande produkter, dels ock för underlättande av jordbrukarnas organisationssträvanden på förevarande område. Visserligen torde svårigheterna att på ett ändamålsenligt sätt reglera förhållandena på slaktdjurs- samt kött- och fläskmarknaden icke kunna övertinnas enbart genom ett genomförande av detta förslag, men åtgärden innebär enligt utskottets åsikt ett steg i rätt riktning. Utskottet anser, liksom jordbruksutredningen, att den prisreglerande verksamheten främst bör avse att genom pristillägg stödja exporten, även om med hänsyn till de för närvarande begränsade exportmöjligheterna verkningarna härav icke torde böra överskattas. Emellertid delar utskottet departementschefens uppfattning, att pristillägg självfallet icke böra utgå i andra fall än sådana, där priset å den utländska marknaden understiger priset inom landet. Då för närvarande vid export av bacon erhålles ett bättre pris än vid varans försäljning å den inhemska marknaden, kan alltså en avgift å svinkött icke lämpligen användas till stödjande av sagda export. Framförallt med hänsyn härtill vill utskottet icke framställa någon invändning mot vad departementschefen anfört därom att avgift lämpligen tillsvidare icke skulle upptagas för annat kött än av nötkreatur. I mån som förhållandena därtill kunna föranleda torde emellertid Kungl. Maj:ts förordna om en utsträckt tillämpning av avgiften i fråga. Då den ifrågasatta prisreglerande verksamheten måste anses vara till nytta för jordbrukarna överhuvud, synes avgifternas belopp, såsom Kungl. Maj:ts förslag innebär, böra fastställas efter enhetliga normer för hela landet. Med hänsyn till förekomsten i landet av nötkreatur av väsentligt olika storleksklasser och då det knappast kan anses skäligen att för nötkreatur med en vikt av omkring allenast 100 kilogram pålägga den högsta föreslagna omsättningsavgiften, vill utskottet förorda sådan ändring i Kungl. Maj:ts förslag att vikten för storboskap fastställas till minst 150 kilogram. För övrigt torde det icke kunna förnekas, att avgifter, beräknade för hel kropp, i praktiken alltid komma att verka i viss mån orättvist. Jordbruksutredningen har uttalat, att hinder ej bör möta att vid avgiftens fastställande verkställa en differentiering av slaktdjuren i olika avgiftsklasser i anslutning till taxorna för köttbesiktningssavgiften. Full rättvisa i detta hänseende synes emellertid icke kunna uppnås annorledes än genom avgiftens fastställande till visst belopp per kilogram slaktad vikt. Utskottet förutsätter, att Kungl. Maj:ts vid avgifternas fastställande tager under övervägande, i vad mån ett beräkningssätt efter vikt kan genomföras. I övrigt biträder utskottet Kungl. Maj:ts förslag om upptagande av omsättningsavgift å kött och fläsk.

Mot förslaget om inrättande av en statens slakterinämnd har utskottet intet att invända. Utskottet vill emellertid understryka önskvärdheten

av att nämndens befogenheter — särskilt för att i erforderliga fall möjliggöra en tillräckligt snabb behandling av brådskande ärenden — icke göras alltför snävt begränsade. Ehuru det, såsom departementschefen anför, principiellt bör ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma storleken av och grunderna för de exportstödjande pristilläggen, synes Kungl. Maj:t därför böra, såsom departementschefen jämväl förutsatt, inom vissa gränser överflytta sin befogenhet på slakterinämnden.

Departementschefen har uttalat, att åtgärder, ägnade att begränsa importen av slaktdjur och slakteriprodukter, icke för närvarande syntes påkallade. Med hänsyn till det ovissa läget på världsmarknaden kan emellertid situationen snart nog förändras. Utskottet utgår därför ifrån, att Kungl. Maj:t med uppmärksamhet följer förhållandena på området, så att åtgärder för importbegränsning må kunna i mån av behov bli vidtagna.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

1) att riksdagen, med bifall till förevarande proposition i denna del och med avslag å motionerna I: 342 och II: 535, må

a) besluta, att en fond, benämnd statens slakterilånefond, skall inrättas, från vilken lån må utlämnas i hudsaklig överensstämmelse med de av departementschefen tillstyrkta grunder,

b) såsom kapital för statens slakterilånefond anvisa för budgetåret 1933/1934 under Utgifter för kapitalökning, Statens utlåningsfonder, ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor;

2) att riksdagen, med förklaring att Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående slaktdjursavgift icke kunnat i oförändrat skick antagas, må för sin del antaga följande

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Utskottets förslag)

Förslag

till

förordning angående slaktdjursavgift.

Häri genom förordnas som följer:

1 §.

För åstadkommande av förbättrade avsättningsförhållanden för slaktdjur och slakteriprodukter skall, där Kungl. Maj:t så förordnar, för kött, som godkänts vid besiktning enligt lagen den 10 oktober 1913 (nr 239)

*(Kungl. Maj:ts förslag)**(Utskottets förslag)*

angående köttbesiktning och slakthus, upptagas viss avgift (slaktdjursavgift).

Har Kungl. Maj:t beträffande under offentlig kontroll ställd slakteriinrättning lämnat medgivande, som avses i § 9 tredje stycket nämnda lag, skall slaktdjursavgift upptagas jämväl för kött, som blivit vid sådan slakteriinrättning efter besiktning godkänt och stämplat.

2 §.

Slaktdjursavgift skall utgå för hel kropp eller del därav med belopp, som Kungl. Maj:t bestämmer, under iakttagande att avgiften högst må utgöra, räknat för hel kropp, beträffande nötkreatur som efter nedslaktningen väger minst 100 kilogram (storboskap) och häst tre kronor, svin två kronor samt övriga i förenämnda lag avsedda djur en krona.

2 §.

Slaktdjursavgift skall utgå för hel kropp eller del därav med belopp, som Kungl. Maj:t bestämmer, under iakttagande att avgiften högst må utgöra, räknat för hel kropp, beträffande nötkreatur som efter nedslaktningen väger minst 150 kilogram (storboskap) och häst tre kronor, svin två kronor samt övriga i förenämnda lag avsedda djur en krona.

3 §.

Uppbörd av slaktdjursavgift, som utgår enligt 1 § första stycket, skall omhänderhavas av det samhälle, genom vars försorg köttbesiktningen ägt rum.

Finnes för samhället fastställd taxa, varom stadgas i § 8 mom. 1 förenämnda lag, skall den för uppbörden av avgifter enligt berörda taxa tillämpade ordning iakttagas jämväl i fråga om uppbärandet av slaktdjursavgift.

4 §.

För erläggande av slaktdjursavgift, som skall utgå enligt 1 § andra stycket, ansvarar slakteriinrättningens innehavare.

5 §.

Medel, som inflyta genom upptagande av slaktdjursavgift, skola ingå till en fond (statens slaktdjursfond), vilken förvaltas enligt grunder, som bestämmas av Kungl. Maj:t.

Fondens medel skola för det i 1 § angivna ändamål användas i enlighet med bestämmelser, som Kungl. Maj:t meddelar.

6 §.

För handläggning av frågor i avseende å tillämpningen av denna förordning tillsätter Kungl. Maj:t en nämnd, statens slakterinämnd, med åliggande att till Kungl. Maj:t avgiva förslag till bestämmande av slakt-

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Utskottets förslag)

djursavgiftens storlek, att utöva kontroll över avgiftens behöriga utgörande, att hos Kungl. Maj:t göra de framställningar, vartill förhållandena kunna föranleda, samt att i övrigt fullgöra de uppgifter, som Kungl. Maj:t uppdrager åt nämnden.

Närmare föreskrifter om nämndens sammansättning och verksamhet meddelas av Kungl. Maj:t.

7 §.

Närmare föreskrifter beträffande ordningen för slaktdjursavgifts erläggande och indrivande så ock i avseende å förordningens tillämpning i övrigt meddelas av Kungl. Maj:t.

Denna förordning träder i kraft den dag, Kungl. Maj:t bestämmer, och gäller till och med den 30 juni 1935.

* * *

Beträffande sättet för anskaffande av de till kapitalökning för statens slakterilånefond här ovan tillstyrkta medlen torde statsutskottet framdeles under riksdagen avgiva förslag.

Stockholm den 13 juni 1933.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Sederholm**, *N. August Nilsson*, *Gabrielsson*, *Tjällgren*, *J. Fritiof Gustafson*, *Norman**, *Elof B. Andersson* och *Alfred Andersson*; samt

från andra kammaren: herrar *Johansson* i Uppmälby, *Hedlund* i Häste, *Olsson* i Rödningberg, *Andersson* i Löbbo, *Carlström*, *Ericsson* i Sörsjön, *Liedberg** och *Gustafson* i Vimmerby.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

under punkt 1 (statens slakterilånefond) av herr *Carlström*.